

EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI CSOPORTOSULÁSOK (EGTC)

Az európai területi együttműködési csoportosulásokat (EGTC-ket) azért alakították ki, hogy megkönnyítsék a tagállamok, valamint a regionális és helyi hatóságok határokon átnyúló, transznacionális és régióközi együttműködését. Az EGTC-k közös projektek megvalósítását, a szakértelem megosztását, valamint a területfejlesztés koordinációjának javítását teszik lehetővé a partnerek számára.

JOGALAP

Az Európai Parlament és a Tanács 1082/2006/EK rendelete (2006. július 5.) az európai területi együttműködési csoportosulásról.

Az Európai Parlament és a Tanács 1302/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az európai területi együttműködési csoportosulásról szóló 1082/2006/EK rendeletnek a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról.

HÁTTÉRINFORMÁCIÓK

Az európai területi együttműködési csoportosulás célja, hogy megkönnyítse és előmozdítsa a területi együttműködést, különösen a tagjai között, a határokon átnyúló, transznacionális és régióközi együttműködési ágak egy vagy több formája révén, az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának erősítése érdekében.

Általánosságban az EGTC feladatai a fenti célkitűzésekkel állnak összhangban. A feladatok közé tartozhatnak a tagok közötti területi együttműködés egyedi fellépései, az Unió pénzügyi támogatásával vagy anélkül. Az EGTC-t meg lehet bízni az Európai Unió által az Európai Regionális Fejlesztési Alapon, az Európai Szociális Alapon és/vagy a Kohéziós Alapon keresztül társfinanszírozott programok vagy más, határokon átnyúló, uniós finanszírozásban részesülő vagy nem részesülő együttműködési projektek végrehajtásával is. Ilyen tevékenységek például a határokon átnyúló közlekedési eszközök vagy kórházak, határokon átnyúló fejlesztési projektek irányítása, valamint a szakértelem és a bevált gyakorlatok megosztása.

STRUKTÚRA

EGTC-t olyan partnerek hozhatnak létre, amelyek legalább két tagállam (vagy egy tagállam és egy vagy több Unión kívüli állam) területén helyezkednek el, és a következő kategóriák közül egyhez vagy többhöz tartoznak:

- tagállamok vagy nemzeti szintű hatóságok;
- regionális hatóságok;
- helyi hatóságok;
- köztulajdonú vállalatok vagy közjogi intézmények;
- általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozások;
- harmadik országokbeli nemzeti, regionális vagy helyi hatóságok, szervek vagy vállalkozások (bizonyos feltételek mellett);
- az e kategóriák legalább egyikébe tartozó szervezetekből álló társulások.

Az EGTC-k jogi személyiséggel rendelkeznek, és működésüket a tagjaik által egyhangúlag megkötött egyezmény szabályozza. Az EGTC-k a tagjaik nevében járnak el, akik külön egyezmények révén fogadják el azok alapszabályait, mely egyezmények részletesen meghatározzák az EGTC szervezeti felépítését és tevékenységeit. Minimális követelményként az EGTC-nek két szervvel kell rendelkeznie: a tagok képviselőiből álló közgyűléssel és egy igazgatóval, aki az EGTC-t képviseli, és aki a nevében eljár.

Továbbá az EGTC-k hatáskörét korlátozza a tagok saját hatásköre. A közigazgatási szervek hatáskörei, például a politikai döntéshozói és a szabályozói hatáskörök, nem ruházhatók át az EGTC-re.

A közgyűlés megállapítja az EGTC várható éves költségvetését, amelyről független szakértők által hitelesített éves jelentést készítenek. Bármely tartozásért a tagok a hozzájárulásuk arányában pénzügyi felelősséggel tartoznak.

EREDMÉNYEK

Az EGTC-nyilvántartást a Régiók Bizottsága vezeti. Eddig 68 EGTC-t hoztak létre.

Egyetlen olyan EGTC (az Európai Városok Tudáshálózata) létezik, amelynek tagjai egymással földrajzilag nem határosak. Ez az EGTC a városfejlesztéssel kapcsolatos szakértelem és ötletek megosztásának platformja.

A Bizottság az 1082/2006/EK rendelet (EGTC-rendelet) alkalmazásáról szóló, 2018. áprilisi jelentésében megerősítette az eszköz európai hozzáadott értékét: az EGTC különböző tagállamokat és harmadik országokat képviselő tagjai közötti együttműködés megkönnyíti a döntéshozatalt, és hozzájárul a célok és stratégiák nemzeti határokon átnyúló, közös kidolgozásához. Az EGTC-k s az EGTC-tagok száma Uniószerre egyre bővül, és hatókörük sokszorozódik. Az EGTC-rendelet 2013. évi módosításai következtében az EGTC-k immár az európai területi együttműködés (Interreg) különböző programjaiban és projektjeiben, valamint egyéb kohéziós politikai programok végrehajtásában is részt vesznek, többek között a vidékfejlesztés területén.

AZ EURÓPAI PARLAMENT SZEREPE

Az EGTC-rendelet a rendes jogalkotási eljárás hatálya alá tartozik; a Parlament ezért a Tanáccsal egyenrangú társjogalkotóként járt el. A rendelet figyelembe vette a Parlament kéréseit a területi együttműködés egyértelmű meghatározása, a tagállamok pénzügyi felelőssége, valamint az EGTC alapszabályának közzétételére és/vagy nyilvántartásba vételére vonatkozó joghatóság és szabályok meghatározásának szükségessége tekintetében. Ezenkívül a Tanács elfogadta a Parlament arra irányuló javaslatát, hogy az EGTC-re a székhely szerinti tagállam jogszabályait alkalmazzák.

Az EGTC-rendeletet 2013 végén módosították. E módosítás célja az volt, hogy egyértelműsítsék a hatályos szabályokat és egyszerűsítsék az EGTC-k létrehozását és működését, valamint egyértelművé tegyék a harmadik országok részvételét. A felülvizsgált EGTC-rendelet 2014. június 22-e óta van hatályban.

Az eszköz alkalmazásának megkönnyítése érdekében a Parlament külön hangsúlyt fektetett arra, hogy a különböző politikai eszközökben, például a kohéziós politikában kapcsolódásokat hozzon létre az EGTC-k számára. A Parlamentnek azt is sikerült biztosítania, hogy a 2014 és 2020 közötti programozási időszakra irányadó jogszabályi keret értelmében az EGTC képviselői részt vehessenek a programok monitoringbizottságaiban.

Az ezen eszközök alkalmazásában bekövetkezett pozitív fejlemények ellenére a Parlament úgy véli, van még mit javítani: a Parlament az EU határrégiói növekedésének és kohéziójának előmozdításáról szóló, 2018. szeptember 11-i állásfoglalásában^[1] fájjalja, hogy az EGTC-kben rejlő lehetőségeket nem aknázzák ki teljes mértékben. Ez részben a regionális és helyi hatóságok fenntartásaira vezethető vissza, részben pedig a hatáskörök átruházására, valamint a hatáskörökkel kapcsolatos tudatosság hiányára. Emellett a Parlament felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot az EGTC eszköz hatékonyabb alkalmazása előtt álló akadályok elhárítására.

Diána Haase
05/2019

[1]Elfogadott szövegek, [P8_TA\(2018\)0327](#).

